

❁ DE STER. ❁

Half-Maandelijksch Tijdschrift van de Heiligen
der laatste Dagen.

(OPGERICHT IN 1896.)

Want dit verderfelijke moet onverderfelijke aandoen, en dit sterfelijke moet onsterfelijke aandoen.

I KOR. 15 : 53.

No. 19.	1 October 1910.	15de Jaargang.
---------	-----------------	----------------

„DE MORMONEN” ¹⁾.

Lieden, die alleen op den klank afgaan, zonder maar even na te denken, zullen met dominé Petersen instemmen en uitroepen, dat de Mormonen een onchristelijke leer leeren en „derhalve de Christelijke en de Mormoonsche leer in besliste tegenstelling zijn.” Maar zij, die wat dieper nadenken en aandachtig de artikelen met elkaar vergelijken, zullen moeten toestemmen, dat de Mormoonsche leer niet in strijd met den Bijbel is. Dat dominé Petersen alleen op den klank afgaat van eenige uit het verband gerukte teksten, toont zijn artikel in No. 38. In dat artikel toch heeft hij niet één enkel punt weerlegd, maar alleen verschillende teksten aangevoerd, waarin steeds over een „eenig God” gesproken wordt. Men kan ook vele teksten aanhalen die over „vele goden” spreken; maar als men vele teksten op zichzelf neemt, dan komt men soms tot een verkeerde voorstelling. Zij die het antwoord van onzen opponent nauwkeurig nagaan, zullen ontdekken, dat hij zijn eigen argumenten omver werpt.

Hij haalt bijv. verschillende teksten aan, dat God een „eenig God, of Heere, is.” Maar gevoelt men dan niet, dat, als men slechts op den klank afgaat, het leerstelsel der „Drieëenheid” daarmee omver geworpen wordt? De Bijbel spreekt van een „eenig God”, maar er staat nergens van een „drieëenig God” geschreven. Eenig en Drieëenig is een groot verschil. Ik weet wel dat dit een leerstelling is van vele Christenen, maar niet van

1) Dit artikel werd door ons in antwoord geschreven op het korte artikel van Ds. Petersen, voorkomende in „De Volkscourant” van 16 September. In het Zendingsnieuws zijn daar omtrent verdere bijzonderheden vermeld.

den Bijbel. Aangezien dit punt vermoedelijk later behandeld zal worden, zoo wil ik hier niet verder over uitwijden. Moeten die teksten bedoelen wat onze opponent voorgeeft, dan is er een „eenig God” en geen „Drieëinig”, dat staat er niet.

Op maatschappelijk gebied kunnen wij een goed voorbeeld aanhalen. De Koningin kan met alle recht zeggen: „Ik ben uwe Koningin, de eenige met wien gij rekening moet houden; er is geen andere die u regeert en door u geëerbiedigd moet worden.” Niemand zal willen weerspreken, dat er nog andere koningen of koninginnen zijn, maar zij spreekt met betrekking tot Nederland, tot haar volk, Zoo ook met de kinderen van Israëel, ja, wij kunnen wel zeggen, met betrekking tot al de inwoners dezer aarde.

Er is één God, maar Hij heeft de macht anderen in Zijn plaats als regeerders of bestuurders aan te stellen en hen met Zijnen naam te noemen. Wij hebben dit in ons vorig artikel aangehaald met betrekking tot Mozes, als zijnde een god tot Faraö en Aäron.

In Exod. 23 : 20—22 lezen wij: „Ziet, Ik zende eenen Engel voor uw aangezicht, om u te behoeden op dezen weg, en om u te brengen tot de plaats, die Ik bereid heb. Hoedt u voor Zijn aangezicht, en weest Zijner stem gehoorzaam, en verbitterd Hem niet; want Hij zal ulieder overtredingen niet vergeven; want Mijnen Naam is in het binnenste van Hem.” Hier wordt dus van een Engel gesproken die Israëel zou leiden, Gods plaats innemende, Zijn vertegenwoordiger zijnde en met Zijnen naam genoemd wordende, zelfs de macht hebbende de zonden te vergeven en te behouden; in het kort, Hij zoude als een god zijn. Ook de kanteekening zegt dit duidelijk: „De Engel wordt hier voorgesteld als vertegenwoordiger Gods.”

Onze opponent zegt, naar aanleiding van den ook door ons aangehaalde tekst, I Cor. 8 : 5: „Hij geeft toe, hoewel er ook zijn, die goden *genaamd* worden! Dat zegt nog niet dat zij het zijn.” Hier is alweer dat op den klank afgaan zonder even na te denken. Wij vragen of er in den hemel wezens kunnen zijn die slechts in naam iets zijn, louter naamdragere, zonder de daad en de werkelijkheid. Dit kan niet verondersteld worden, want op aarde zien wij reeds, dat een door God gemachtigd wezen, niet slechts in naam maar in werkelijkheid de macht bezit. Maar als onze opponent de tekst even na wil lezen, dan zal hij ontdekken, dat het niet een zaak is van „genaamd worden”, zooals hij zegt, maar van „zijn”, want er staat duidelijk: „gelijk er vele goden en vele heeren zijn”. Hier wordt niet over „afgoden, booze geesten of machten op aarde of in de lucht” gesproken, als de heer Petersen aanhaalt, want hetzelfde vers spreekt ook

over den hemel: „hetzij in den hemel, hetzij op de aarde.” Als men dat „god genaamd” worden niet voldoende acht om „god te zijn” dan werpt deze stelling de argumenten van onzen opponent omver.

Hij haalt als bewijs, dat er maar één God is, den volgenden tekst aan: „Opdat zij weten, dat Gij alleen met Uwen naam zijt de Heere, de Allerhoogste over de gansche aarde.” Als men nu op den klank afgaat en zegt als onze opponent „genaamd worden, niet zijn”, dan zegt ook deze door hem aangevoerde tekst „genaamd, niet zijn”. Maar ook hij zal ons toestemmen, dat God inderdaad God is.

Het leerstuk is eenvoudig en schoon, maar men moet een overzicht over de geheele zaak nemen en geen enkele op zichzelf staande feiten en gezegden.

Wij willen verder over dit onderwerp nog iets aanhalen. Beschouw den sterfelijken mensch hierop aarde. Zie welk een ontwikkeling, kennis en macht zijn deel kan worden, gedurende den korten tijd tusschen de wieg en het graf. Wij zien nu reeds, dat hij zich voortbeweegt op den adem van den wind; hij grijpt den bliksem, meet den afstand der zonnen en planeten en maakt de etherstroomen tot snelle boodschappers. Beschouw dien zelfden mensch, opgestaan uit het graf, met een onsterfelijk heerlijk lichaam als Jezus Christus bezit, geeft hem de eeuwigheid om zich verder te ontwikkelen en zeg dan wat zijn naam en lot zal wezen.

Beschouw de legio zonnen om u heen, ontelbaar is hun getal. Vele vaste sterren zijn oneindig grooter dan onze zon. Een telegram dat de zon in 8 minuten zou bereiken, heeft 1800 jaren noodig om sommige van die sterren te bereiken. Zooals onze aarde een planeet is, welke zich om onze zon beweegt, zoo zijn er ontelbare planeten of werelden die zich om die verre zonnen bewegen. Als men dit alles ziet, dan zal men deze aarde niet langer als het hoofddoel van het heelal beschouwen, temeer als men in aanmerking neemt, dat deze wereld geen licht of voordeel heeft van die ver verwijderde zonnen. Zou dan de mogelijkheid niet bestaan, ja, zou het niet redelijk zijn, dat zich op die scheppingen Gods ook schepselen bevinden? Is het niet onredelijk te veronderstellen, dat die scheppingen daar maar doelloos rondwentelen? En wanneer daar ook schepselen Gods op wonen, is het dan niet redelijk te veronderstellen, dat daar vertegenwoordigers van God aan het hoofd staan, die met Zijnen naam genoemd worden, die goden voor die onderscheidene werelden zijn, zooals Mozes dit was voor Aäron en Faraö? Het is waar, de kinderen Israëls konden die dingen niet verstaan en daarom werd hun slechts van de schepping dezer wereld en met alles dat daarop betrek-

king heeft gesproken. Maar het zou onredelijk zijn te zeggen, dat er daarom niets meer is of geopenbaard zal worden dan zij wisten of hun geopenbaard werd. Het staat geschreven, dat „de wetenschap vermenigvuldigd zal worden,” Daniël 12 : 4 en zullen wij voor de dingen die God ons duidelijk laat zien en openbaart de oogen sluiten? Gewisselijk neen!

Welnu dan, de menschen zijn Gods geslacht. Hand. 17 : 29, want God is de Vader onzer geesten, Hebr. 12 : 9. Zij zijn op aarde geplaatst, door God geschapen „om te volmaken”, Gen. 2 : 3. Door de verzoening van Jezus Christus en de gehoorzaamheid aan het Evangelie worden zij medeërfgenenamen met den Verlosser: „En indien wij kinderen Gods zijn, zoo zijn wij ook erfgenamen, erfgenamen van God, en medeërfgenenamen van Christus; zoo wij anders met Hem lijden, opdat wij ook met Hem verheerlijkt worden.” Rom. 8 : 17. Met Christus zullen zij „in alle eeuwigheid regeeren als koningen en Zijn naam zal op hunne voorhoofden zijn,” Openb. 22 : 4, 5. Verder zegt Johannes: „Maar wij weten, dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen.”

Zullen die goden, wel schepselen Gods, maar verheerlijkt, onsterfelijk en volmaakt geworden, misschien straks niet in vergaderingen samenkomen, onder leiding van God den Vader, om daar door Hem onderwezen te worden, of bevelen te ontvangen met betrekking tot werelden welke nog het aanzijn zullen zien? En kan zoo iets ook niet in het verleden hebben plaats gevonden? Ongetwijfeld zag de Psalmist dit verheven tooneel, toen hij uitriep: „God staat in de vergadering Godes; Hij oordeelt in het midden der goden.” Psalm 82 : 1.

Dit is geen heidensche leer van een veel-godendom, want in alle eeuwigheid zullen de gezaligden met Paulus uitroepen, met betrekking tot God: „Want uit Hem, en door Hem, en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid in der eeuwigheid.” Rom. 11 : 36.

Op het verwijt van Ds. Petersen, dat, „de Christelijke en de Mormoonsche leer in besliste tegenstelling zijn,” wil ik antwoorden met de bewering, dat het Christendom van dezen tijd „in besliste tegenstelling is met het Christendom der eerste Christenen,” en dit zal later in onze artikelen duidelijk worden.

W. J. DE B.

Wie zich wreekt, aan dien zal de Heer zich weder wreken en zal hem zijne zonden ook behouden. Vergeef uwen naaste het leed, dat hij u gedaan heeft, en bid alsdan, zoo worden u uwe zonden ook vergeven.

JEZUS SIRACH.

TRALIËN.

Indien van de oude Oosterlingen, of van de Oostersche vrouwen wordt gezegd, dat zij achter de tralies of traliën zaten, dan wordt dit niet in den ongunstigen zin, van in gevangenschap te verkeeren, gebruikt.

De vensters der Oostersche huizen waren niet van glas voorzien, doch van ijzeren traliën, ook wel van traliewerk.

Tralies werden niet alleen bij vensters, maar insgelijks tot andere afsluitingen gebruikt.

Het aanbrengen van traliën aan de vensters der woningen geschiedde niet slechts om beveiligd te wezen tegen indringen van dieven, of van andere ongewenschte personen, maar ook om minder gevaar te loopen van uit het venster te vallen. Tevens konden de traliën dienen tot beveiliging tegen beschadiging van hetgeen tot sluiting in de vensters was aangebracht of ophangen. Bovendien strekten zij eenigszins ter beschutting, ten einde van buiten niet zoo te worden bespied, indien men achter de venster-traliën had plaats genomen.

De traliën waren dichter bij of verder van elkaar gesteld naar gelieven van den eigenaar des huizes. Ook waren de spijlen dikker of dunner naar gelang van meerdere of mindere bevalligheid. Sommige traliën waren zelfs zeer kunstig vervaardigd of ineen gewerkt.

Elke opening, elk gat in eene woning, zoo het ter veraangenaming licht en lucht doorliet, werd een venster genaamd. Zulke vensters werden gewoonlijk afgesloten door jaloezieën, welke men open of dicht kon doen. De jaloezieën dienden om te voorkomen, dat vliegen of andere insecten toegang tot het huis vonden.

Die vensters met traliën waren doorgaans niet aan den buitenkant van het huis, maar aan de zijde van den binnenhof, dat is aan de zijde van den hof, of van den tuin, om welken het huis was gebouwd. Daardoor hadden de huizen der Israëlieten gewoonlijk een somber aanzien, maar hetgeen het afwezig zijn van vensters aan de straatzijde deed missen, vergoedde het platte dak, van waar men in de straat kon zien, of over de andere woningen van stad, dorp of gehucht de oogen kon richten naar de Israëlietische wouden en naar de bergen, onder welke de Tempelberg een voorname plaats innam

In Hoofdstuk 54 : 12 van de profetie van Jesaja leest men, dat God zegt: „Uwe glasvensters zal Ik kristallijnen maken, en uwe poorten van robijnsteen, en uwe gansche landpale van aangename steenen.”

De Kantteekenaars voegen in hunne aanteekening daaraan

toe de meer nauwkeurige overzetting, luidend: „Ik zal uwe vensters van kristal maken, of van agathen of van paarlen.” In dit Hoofdstuk worden weldaden, welke God aan de Kerk des Nieuwen Testaments zou geven, beschreven. De Hoogleeraar Van der Palm heeft echter dit woord vensters vertaald door *ronddeelen*; anderen vertalen dit woord door *tinnen*.

Waarschijnlijk was het glas aan de oude Hebreëen niet onbekend, aangezien het reeds vroeg aan de Phenicische kust vervaardigd werd uit de kiezelaarde, welke door de rivier Belus werd medegevoerd. Doch het glas bleef bij de ouden kostbaar en zeldzaam.

In het Boek van de Openbaring van Johannes wordt eenige malen van glas gesproken, doch steeds als van iets, dat buitengewone waarde had. Kostbare schotels, vazen en bekers werden wel van glas vervaardigd; doch, dat glas zou gebruikt zijn om, evenals bij ons, de vensters af te sluiten, is niet bekend. De vensters werden afgesloten door traliën, achter welke jaloezieën of tapijten waren gehangen.

Hoe gevaarlijk het was, als de traliën der vensters niet sterk genoeg waren, blijkt uit de geschiedenis van Koning Ahazia, van wien in 2 Koningen 1 : 2 wordt verhaald, dat hij viel door eene tralie in zijne opperzaal, die te Samaria was, en hij werd krank, en stierf na dezen val naar het woord Gods door den mond van den profeet Elia.

Het Nederlandsche woord *tralie* is waarschijnlijk afkomstig van het Fransche woord *treille*, dat draad- of latwerk aanwijst, en in nauw verband staat tot het woord *draad*, dat van *tra-en*, *trekken* afkomt, hetwelk in het Latijn door *trahere* wordt aangegeven. Het Latijn gebruikt voor *tralie* het woord *trichila*, hetwelk loofhut beteekent, en dat van het Grieksche woord *thrix* is afgeleid.

In dien zin luidt de beschrijving van het gevlochten mandenwerk, vermeld in den droom van den opperste der bakkers in het paleis van Pharaö, toen, volgens Genesis 40 : 16 en 17, deze aan Jozef in de gevangenis verhaalde: „Ik was ook in mijnen droom, en zie, drie getraliede korven waren op mijn hoofd, en in den oppersten korf was van alle spijs van Pharaö, die bakkerswerk is, en het gevogelte at dezelve uit den korf, van boven mijn hoofd.”

Volgens Spreuken 7 : 6 heeft Salomo belangrijke zaken ter waarschuwing gezien, toen hij door het venster van zijn huis, door zijne tralie, uitzag. Doch dit venster is waarschijnlijk geweest aan de straatzijde, waar in den muur boven de deur gewoonlijk een venster was gemaakt, om te zien wie bij het kloppen voor de deur stond.

IN ONS EIGEN ZENDINGSVELD.

Op Woensdag 14 September werd het nieuwe vergaderlokaal te Utrecht voor het eerst in gebruik genomen. Voor die gelegenheid werd er eene bijzondere vergadering gehouden, welke door omtrent 150 personen werd bijgewoond. Als sprekers traden op de zendingen C. de Gooyer, B. Tiemersma en Conf. Pres. J. H. F. Volker.

Het adres van het vergaderlokaal is: *Nieuwe Kamp 7.*

Zendings-President B. G. Thatcher bezocht de verschillende zendingsvelden in België en was tevreden met den toestand aldaar. De vooruitzichten zijn veelbelovend.

In „De Volkscourant” van 16 September verscheen een zeer kort artikel van Dominee Petersen, in antwoord op ons artikel van 9 September, hetwelk ook in „De Ster” van 15 September verscheen. Niet een enkel punt, door ons aangehaald, werd door hem besproken. Alleen vestigde hij de aandacht op het feit, dat „de Mormonen gelooven in vele goden”. Verder haalde hij zeer vele teksten aan waarin over een „eenig God, of Heere,” gesproken werd en maakt ten slotte de bewering, dat de leer van de Heiligen der laatste Dagen geheel anti-christelijk is. De laatste regel is: „de Christelijke en de Mormoonsche leer zijn in besliste tegenstelling.”

Als antwoord op dit genoemde artikel schreven wij het artikel hetwelk in dit nummer van „De Ster” geplaatst is. Het werd door ons naar de Redactie van „De Volkscourant” opgezonden, maar nog niet geplaatst.

In „De Volkscourant” van 23 September verscheen een tweede artikel van Ds. Petersen, in antwoord op ons artikel van 9 September. In zijn eerste antwoord besprak hij het veel godendom, als hierboven is vermeld, in dit tweede artikel spreekt hij weer over „vele goden”. Hij begint te zeggen: „Nu de schriftuurplaatsen, door den heer de Brij van Rotterdam aangehaald om „te bewijzen” dat er toch van vele goden gesproken mag worden. Maar dit werd door ons niet ontkend of tegengesproken; alleen maar: die goden staan met God nooit op ééne lijn! Er is en er blijft één groote tegenstelling: „zij zijn alle schepselen en Hij is Schepper.” Verder zegt hij: „Het schepsel, 't zij mensch of engel, kan nooit „eenswezens” worden met God. En *dat* nu leeren de Mormonen”.

Onze lezers zullen zien, dat ook Ds. Petersen dus zegt: dat er vele goden zijn. En die met het Mormonisme bekend is weet heel goed, dat de Kerk leert, dat die goden werkelijk schepselen

en altijd aan God den Vader onderworpen blijven, nooit „eenswezens” met Hem wordende.

Verder worden enkele door ons aangehaalde teksten besproken en gezegd: „Dat is de kwestie niet, of menschen soms ook *goden genaamd worden*, maar of deze goden met God *eenswezens* zijn of, gelijk mijn opponent letterlijk zegt: met God op één lijn gesteld moeten worden”.

Dan worden eenige aanhalingen uit preeken van Brigham Young gedaan, zooals in zijn eerste artikel, en hij tracht daar uit te willen bewijzen, dat Adam, de eeuwige en groote God is. Uit andere aanhalingen, van eenige voorname mannen in de Kerk, wil hij bewijzen, dat Brigham Young als een groot man, een vertegenwoordiger Gods beschouwd wordt en zijn uitspraken dus aangenomen kunnen worden.

Ons artikel in antwoord hierop, is door ons reeds aan Ds. Petersen opgezonden, maar nog niet in „De Volkscourant” geplaatst. Wij plaatsen ook dit antwoord in „De Ster” en zullen dan maar geduldig moeten wachten of het ook door hem geplaatst zal worden.

De zendelingen P. Badger en L. H. Taylor hebben het zendingswerk in Zutphen aangevangen. Hun adres is: *Oude Wand 15*. Zij die familie of vrienden aldaar hebben, kunnen hunne adressen aan de zendelingen opgeven.

ONTSLAG EN BENOEMING.

Ouderling Cornelis de Gooyer is eervol van zijne werkzaamheden in deze Zending ontslagen. Op 20 Dec. 1907 kwam hij te Rotterdam aan en is sedert dien tijd in de Rotterdamsche, Groningsche en Amsterdamsche Conferentie werkzaam geweest. Sedert 4 Mei 1909 heeft hij over de Utrechtsche vertakking gepresideerd.

Ouderling Samuel D. Thurman is eervol van zijne werkzaamheden in deze Zending ontslagen. Op 27 Oct. 1907 arriveerde hij te Rotterdam en sedert dien tijd heeft hij in de Luiksche Conferentie gearbeid. Op 9 Maart 1909 werd hij als President der Luiksche Conferentie aangesteld en heeft tot zijn ontslag dat ambt bekleed.

Ouderling David Elmer Ostler is aangesteld als President der Luiksche Conferentie.

DE STER.

Nederlandsch Orgaan van de Heiligen der laatste Dagen.

Redactie:

B. G. THATCHER.

Assistent:

Wm. J. DE BRIJ.

DE MORMONEN. 1)

In het artikel van Ds. Petersen, voorkomende in No. 39, zagen wij met blijdschap dat hij daar volmondig erkent, dat er „van vele goden gesproken mag worden.” Hij komt dus al wat dichter bij de waarheid. Het is echter jammer dat hij nu zegt, dat dit door hem „niet ontkend of tegengesproken is; alleen maar, dat die goden nooit met God op ééne lijn staan.”

Die aandachtig zijn artikel in No. 36 leest, zal duidelijk zien, dat er eene aanhaling uit onze Catechismus is, alwaar het antwoord luidt: „Ja, er zijn vele goden.” Later bespreekt onze opponent ons geloof, „dat er vele werelden zijn, iedere wereld haar eigen God heeft en Adam die van onze planeet is.” Ook in No. 38 zegt hij: „Er is dus volgens hen meer dan één God, er zijn vele goden.” Nu zegt hij: „die goden staan met God nooit op ééne lijn.” Dus wel vele goden, maar lager dan God de Vader.

Het zelfde werd door ons gezegd. In ons artikel, voorkomende in No. 37, staat: „Er zijn wezens die met den naam „god” genoemd worden, maar wij moeten slechts éénen God aanbidden.” Onze opponent maakt daar tegenwerpingen tegen en zegt, dat wij gelooven „dat die goden eenswezens met God zijn, op eene lijn met Hem staan.” Dat is iets in de leeringen onzer Kerk leggen wat er niet in staat. Ook leeren wij niet, dat het schepsel zijnen Schepper kan overtreffen. Als men toch die bewering blijft volhouden, dan kunnen wij er niets aan veranderen.

Als onze opponent eenen door ons aangehaalden tekst bespreekt, dan vraagt hij: „Kan uit deze plaats nu aangetoond worden: er zijn goden met God op eene lijn staande?” Deze bewering is door ons niet gemaakt. Die tekst is Exod. 15 : 11 en wij haalden die aan, zooals uit ons artikel duidelijk blijkt, om aan te toonen, dat „er wezens zijn die met den naam „god” genoemd worden, maar wij moeten slechts éénen God aanbidden.” Dat verder door mij naar de kanteekening van Psalm 82:1 werd verwezen, toont duidelijk, dat die goden door ons niet eenswezens met God

1) Dit is het artikel door ons verzonden in antwoord op het artikel van Ds. Petersen, dat verscheen in No. 39 van „De Volkscourant”. In het Zendingsnieuws is daar melding van gemaakt.

beschouwd worden, want in de kanteekening worden zij als „machtigen en rechters” besproken. Onze opponent zegt het zelfde, want sprekende over Psalm 82 : 1 zegt hij : „Nu, wat zegt dat ? Alleen dit: die vorsten en rechters worden goden *genoemd*.” Verder zegt hij : „De kwestie is niet, of menschen soms ook *goden genaamd worden*, maar of deze goden met God eenswezens zijn of, gelijk mijn opponent letterlijk zegt : met God op één lijn gesteld moeten worden.” Menschen kunnen dus, ook volgens Ds. Petersen „soms goden genoemd worden.” Als dit met den sterfelijken mensch mogelijk is, dan zal dat ook wel met den onsterfelijken mensch zoo kunnen zijn, want de mensch blijft mensch, ook na de opstanding in de eeuwigheid. Dit is juist wat wij beweerd hebben. Dat echter door mij beweerd is „dat zij met God op één lijn gesteld moeten worden”. is niet waar. Dat is ook geen leer van de Mormonen. Als bewijs laat ik hier eenige aanhalingen volgen uit het Boek „Leer en Verbonden” : „Door deze dingen weten wij dat er een God in den hemel is, die oneindig en eeuwig is, van eeuwigheid tot eeuwigheid dezelfde onveranderlijke God, de Maker van hemel en aarde, en alle dingen welke in hen zijn; en dat Hij den mensch schiep, man en vrouw, in Zijne eigene gelijkenis schiep Hij hen, en gaf hun geboden dat zij Hem, den eenigen levenden en waren God, zouden liefhebben en dienen, en dat Hij, het eenige Wezen zijn zou dat zij zouden aanbidden”. afd. 20:17—19. Niet één Christen zal kunnen zeggen, dat dit niet volgens den Bijbel is, en het is juist zooals onze opponent zegt en steeds door mij beweerd is. Ik vestig de aandacht op de woorden : „Dat zij Hem, den eenigen levenden en waren God, zouden liefhebben en dienen.” Wij zien dus „dat God het eenige Wezen zijn zou, dat zij zouden aanbidden”. Dit spreekt dus ook voor den toekomst, niet vele goden, maar één God moet aangebeden worden, neen noch sterker, er staat zelfs „liefhebben en dienen”.

Nu met betrekking tot wezens die met den naam „god” genoemd worden. Wij lezen in afd. 76 : 54—59 als volgt : „Die zijn het, welke de Kerk van den eerstgeborene zijn. Die zijn het, in wier handen de Vader alle dingen gegeven heeft; die zijn het, welke Priesters en Koningen zijn welke van Zijne volheid en van Zijne heerlijkheid ontvangen hebben, en Priesters des Allerhoogsten zijn, naar de orde van Melchizedek, welke naar de orde van Henoeh was, welke naar de orde van den Eeniggeborenen Zoon was; daarom, gelijk geschreven is, zij zijn Goden, zelfs de zonen Gods; daarom zijn alle dingen hunner, hetzij leven of dood, of tegenwoordige of toekomstige, allen zijn hunner en zij zijn van Christus en Christus is van God.” Vers 62

zegt dat zij „in de tegenwoordigheid van God en Zijnen Christus voor immer en altoos wonen.” Dit is duidelijk en juist volgens hetgeen ik geschreven heb. Teksten zijn door mij reeds aangehaald waarin die zelfde dingen besproken worden. Hier is dus niet een boven God verheven of eenswezens met Hem zijn. In afd. 132:20 wordt gezegd van hen die de volheid van het Evangelie gehoorzaam zijn: „Dan zullen zij Goden zijn, omdat zij geen einde hebben; daarom zullen zij van eeuwigheid zijn, omdat zij voortgaan; dan zullen zij boven alles zijn, omdat alle dingen aan hen onderworpen zijn. Dan zullen zij Goden zijn, omdat zij alle macht hebben, en de engelen zijn hun onderworpen.” In een redevoering, door Joseph Smith gehouden 16 Juni 1844, zeide hij: „Ik geloof dat die Goden, die God als Goden openbaart, zonen van God zijn, en allen kunnen uitroepen Abba, Vader!” Dit is dus niet een op één lijn stellen met God, maar steeds aan Hem onderworpen zijn, steeds zonen blijvend.

Onze opponent schijnt de woorden van Brigham Young beter te kunnen verklaren dan de Heiligen der laatste Dagen en daardoor is het zeker, dat hij verbaasd is over de uitlegging die ik geef aan de door hem aangehaalde woorden, met betrekking tot Adam als de God dezer wereld. En toch is het zooals ik gezegd heb. De zaak is echter, dat onze opponent uit anti-mormoonsche geschriften put en daardoor uit het verband gerukte brokstukken van preeken en geschriften leest. Dat hij daardoor abuizen maakt hebben wij reeds gezien, ook met het ontstaan van God uit twee stofdeeltjes enz. Jammer dat Ds. Petersen in dit artikel weer een ander abuis maakt en daardoor toont niet goed met de zaak op de hoogte te zijn. Hij zegt nu bijv. weer: „de heer de Brij is hoofd der Mormoonsche zending voor Nederland en Belgie; toch zeker een van de „Apostelen”, een van de hoofden der Mormonen?” Alhoewel dit zeer vereerend voor mij is, zoo wil ik toch geen eer hebben die mij niet toekomt en zeg daarom, dat ik slechts een eenvoudig zendeling ben. Het hoofd der Zending voor Nederland en Belgie is de heer B. G. Thatcher. Er is slechts één apostel op heden in Europa, zijn naam is Rudger Clawson en hij woont te Liverpool, Engeland. Maar abuizen zijn menschelijk, zoo wij zullen dit maar overstappen.

Het schijnt nu, dat verschillende gezegden van Brigham Young aangehaald zijn, om daarmede te bewijzen, dat Adam de Eeuwige Vader, de God van alle andere Goden, de Vader van Jezus Christus en niet aan den Verlosser onderworpen is. Welnu, ik heb de door Ds. Petersen aangehaalde preek bij mij liggen en daar staat in, dat Adam aan Jezus onderworpen en niet de Eeuwige Vader en de God der Goden is. Integendeel, daar wordt

alleen melding gemaakt, dat Adam Michaël is, en als de God der Goden, of eenige en eeuwige God, wordt Elohim genoemd. Sprekende over het scheppingswerk geeft hij deze volgorde: Elohim Jehova en Michaël Adam. — Dit is dus volgens mijne bewering. Brigham Young heeft meermalen over Adam gesproken en als wij al zijne gezegden, ook deze in de hier boven genoemde redevoering, bij elkaar nemen, dan komt men tot de uitlegging die door mij daaraan gegeven is. Dezelfde uitlegging wordt ook gegeven in de „Millennial Star” van 10 Dec. 1853. Over de zelfde preek sprekende wordt gezegd, dat Adam het hoofd, de rechter dezer aarde zal zijn, maar zelf eenmaal verantwoording zal moeten doen aan God en dat alle heerlijkheid, heerschappij en macht aan den *Eeuwige* zal gegeven worden.

Waar onze opponent zegt, dat wij leeren „dat God zelf een mensch is”, zoo vragen wij hem eenvoudig of Christus, die toch God is, ook niet een mensch is. Eens wandelde Hij op aarde, was uit eene vrouw geboren, was den mensch in alles gelijk geworden. uitgenomen de zonde, maar is nu zittende aan de rechterhand van God, in macht en heerlijkheid, maar toch in de gedaante van een mensch. In artikel 18 van de Geloofsbelijdenis der Gereformeerde Kerk in Nederland staat duidelijk: „En heeft niet alleen de menschelijke natuur aangenomen zooveel het lichaam aangaat, maar ook eene ware menschelijke ziel, opdat Hij een waar mensch zoude zijn.” Waar Christenen zelf deze dingen leeren, daar moeten zij de Heiligen der laatste Dagen niets verwijten. Maar als wij zeggen dat God een mensch is, dan zouden wij ten minste denken of spreken van een volmaakt mensch, met een Goddelijke natuur en eigenschappen, maar in den vorm van een mensch.

Wat de door onzen opponent besproken voortteling aangaat, dit toont weder zijne onbekendheid met het onderwerp. Onsterfelijke Goden brengen geen sterfelijke schepselen voort. Adam en Eva werden door het eten van de verboden vrucht sterfelijk en werden toen de ouders van die wezens die wij gewoonlijk menschen noemen. De onsterfelijke Adam en Eva hadden nimmer de mensch kunnen voortbrengen zooals die na den val door teling is voortgebracht. Wij willen iets daar over uit den Bijbel aanhalen. Wij lezen in Gen. 1 : 27, dat God „man en vrouw schiep”. In vers 28 wordt hun geboden: „Weest vruchtbaar, en vermenigvuldigt, en vervult de aarde.” Adam en Eva waren toen onsterfelijk, want de dood was de bezoldiging voor de overtreding. Welnu, God zal toch geen gebod geven dat niet volbracht kan worden? Wij zien dus, dat het mogelijk is voor onsterfelijke wezens om te vermenigvuldigen, maar dit zullen

geen sterfelijke wezens kunnen zijn, want wij zien steeds dat ieder zaad vruchten naar zijnen aard voortbrengt. Ook zegt de Heere tot Adam, dat hij de aarde zoude onderwerpen en heerschappij over alles hebben zou. Wij zien dus de aanstelling van Adam als de hoogste macht op aarde; en als de oudste mensch, de Patriarch van het menschelijk geslacht, heeft hij het recht het hoofd van alles te zijn.

Met betrekking tot het bindend gezag van uitspraken door „apostelen” onzer Kerk gedaan, wil ik opmerken, dat de hoofzaak hier is, of zij werkelijk apostelen zijn. Als zij ware apostelen zijn, dezelfde macht hebben als de vroegere apostelen, en door den zelfden Geest gedreven worden, dan zijn hunne handelingen en woorden ook juist zoo bindend als die der vroegere apostelen. Maar dit maakt hen nog niet onfeilbaar, net zoo min als de vroegere apostelen onfeilbaar waren. Als vroegere apostelen spraken of schreven „door den Heiligen Geest gedreven”, dan was dat Gods Woord en de geloovigen van dezen tijd erkennen dat als zoodanig. Maar zij spraken niet altijd „de woorden Gods”, want soms gaven zij hunne gedachten of gevoelens. Paulus zegt in I Cor. 7 : 25: „Aangaande de maagden nu, heb ik geen bevel des Heeren; maar ik zeg mijn gevoelen”. In vers 26 zegt hij: „Ik houde dan dit goed te zijn, om den aanstaanden nood, dat het, *seg ik*, den mensch goed is alzoo te zijn”. Dit is dus zijn gevoelen, geen gebod van den Heere en niet bindend. Het kan goed zijn of niet. Er was ook niet dadelijk eenheid van gedachten met betrekking tot de prediking aan de heidenen en de besnijdenis. Men sprak te zamen over die zaken en door den Heiligen Geest voorgelicht kwamen zij tot éénheid. Wij lezen zelfs dat Paulus zegt: „Toen Petrus te Antiochië gekomen was, wederstond ik hem in het aangezicht, omdat hij te bestraffen was”. Paulus zegt zelfs dat Petrus veinsde en niet recht wandelde naar de waarheid van het Evangelie. In Hand. 15 : 39 lezen wij zelfs van eene verbittering tusschen Paulus en Barnabas. Dit was toch geen werk des Geestes en al deze dingen zeggen, dat zij niet altijd de woorden Gods spraken en door dien Geest gedreven werden. Het is juist zoo in dezen tijd. Maar toch werd het werk, door deze apostelen verricht, door God erkend en hadden zij de macht om op aarde te binden en te ontbinden. Dat Ds. Petersen de apostelen der laatste dagen als zoodanig niet wil erkennen, staat hem vrij, maar hij heeft geen recht dat geloof in anderen te veroordeelen.

Het is werkelijk jammer voor de Christenen dat zij „thans geen profetie of openbaring meer aannemen”, want er zou dan misschien meer eenheid zijn, al beroepen zij zich op den Bijbel.

Een ieder is echter vrij en als men denkt geen openbaring meer noodig te hebben, dan heb ik er niets tegen. Ook nu herhaal ik, wat ik heb gezegd, dat ik deze dingen niet schrijf als uitvlucht, want persoonlijk geloof ik gaarne wat Brigham Young gezegd heeft, alhoewel hij vele dingen sprak zwaar om te verstaan, vooral als men enkele zinnen op zichzelf neemt. Met de woorden van Paulus is dit ook zoo het geval.

W. J. DE B.

DE HEMEL EN DE ZALIGHEID.

Wanneer er over „hemel” gesproken wordt, dan kan dit wel eens betrekking hebben op het uitspansel, dat zich als een gewelf over de aarde uitbreidt, of men bedoelt er soms de ruimte mede tusschen de aarde en het blauwe gewelf boven ons; men zegt soms de vogelen des hemels. Maar ook wordt er de woonplaats van God en de engelen mede bedoeld, en dit is de beteekenis die er gewoonlijk aan gegeven wordt als men spreekt met betrekking tot het leven na den dood. De hemel is een plaats van geluk en vrede, waar God, engelen en zaligen wonen.

Onder zaligheid verstaat men een toestand van het hoogste geluk, in de tegenwoordigheid van God en de engelen, na dit leven of straks na de opstanding en het oordeel.

De opvatting met betrekking tot den hemel en de zaligheid is zeer verschillend. Alhoewel men zegt, dat de hemel de woonplaats van God is, zoo zeggen sommige christenen tevens, dat er geen bepaalde woonplaats van God is, omdat hij vormeloos, en als zoodanig overal tegenwoordig is. Sommige menschen denken, dat de eeuwigheid met God en de engelen op eene zekere plaats in het luchtruim zal doorgebracht worden; dat er een troon zal zijn, omgeven met de jubelende verlostten, en dat er dan alleen van lof, dank en gezang sprake zal zijn. Weer anderen spreken van een toestand van geluk op de aarde en weer anderen gelooven in een overgang op andere planeten. Er zijn verschillende opvattingen omtrent de hemel en de zaligheid.

Wij willen hier in het kort de leer van de Heiligen der laatste Dagen vermelden. Zij gelooven dat God een woonplaats heeft op een van die vele hemellichamen in het heelal. Daar is ook de woonplaats geweest van de geesten der menschen alvorens zij op aarde een vleeschelijk lichaam opnamen. Daar heerscht een volmaakte toestand, dat oord is een hemel, een plaats van geluk. Het zal wel mogelijk zijn, dat de gezaligden daar heen kunnen gaan, maar deze wereld zal echter de woonplaats van het volk des Heeren worden. Deze aarde zal tot een hemel her-

schapen worden; deze aarde zal onsterfelijkheid aandoen en tot een woonplaats van de verlostten des Heeren worden en ongetwijfeld door God en Christus bezocht worden. De zaligheid zal geen stilstand zijn, maar er zal vooruitgang en ontwikkeling wezen.

Er zullen verschillende rangen van zaligheid zijn, en de mensch kan nu niet beseffen welke heerlijkheid, vooruitgang en macht zijn deel zal wezen. Er zullen mannen zijn die met Christus als Koningen en Priesters zullen regeeren, maar er zullen ook wezens van lageren rang zijn. Maar er zal vrede en gerechtigheid wonen. Een onderzoek der Schriften zal ons veel daar omtrent met duidelijkheid doen zien.

Die verandering zal wel niet in eens, plotseling, plaats hebben, want zeer veel zal er nog moeten gebeuren en vele veranderingen plaats hebben. Een duizendjarig rijk van vrede zal aan de groote oordeelsdag voorafgaan en dan zal ook de aarde groote veranderingen moeten ondergaan. Alles zal voor dien toestand geschikt moeten zijn en bekwaam om de hoogere wetten des hemels te onderhouden.

AAN ONZE LEZERS.

Nog slechts eenige weken en het jaar zal weer ten einde zijn. Wij verzoeken daarom onze lezers beleefd, maar dringend, de achterstallige abonnementsgelden voor het einde van December te betalen, zoodat onze boeken voor 1 Januari kunnen sluiten. Zoo mogelijk ontvingen wij alle gelden tot op het einde van dit jaar. De zendelingen hebben lijsten waarop het verschuldigde bedrag vermeld staat. Onze lezers die in Utah wonen, verzoeken wij onzen agenten, Frank I. Kooyman te Salt Lake City en H. B. Denkers te Ogden, te betalen voor 1 December, daar zij dan ons de gelden moeten opzenden. Die elders wonen en „De Ster” per post ontvangen, kunnen ons de gelden per postwissel zenden.

REDACTIE.

Het zijn niet de menschen die steeds aanmerkingen maken, maar zij die mede werken, die iets goeds tot stand brengen.

Indien gij de gerechtigheid navolgt, zult gij ze verkrijgen en ze aantrekken als een schoon kleed.

Steeds zijn plicht bewust te zijn, dat is de ware kroon van het karakter. De plicht omvat het geheele bestaan des menschen. — Plichtsvervulling vormt het hoogste ideaal des levens.

GOEDE DOOD.

Goede dood wiens zulver pijpen
 Door 't verstilde leven boort,
 Die tot glimlach van begrijpen
 Alle jong en schoon bekoort,

Voor wien kinderen en wijzen
 Lachend laten boek en spel,
 Voor wien maar verkleumde grijzen
 Huivren in hun enge cel.

Mij is elke dag verloren,
 Die uw lokstem niet verneemt;
 Want dit land van most en koren
 Is mij immer schoon en vreemd,

Want nooit beurde ik hier te drinken
 't Water dat de ziel verjongt,
 Of van dichtbij hief te klinken
 't Verre wijsje dat gij zongt:

Alle schoon dat de aard' kan geven,
 Blijkt een pad dat tot u voert,
 En alleen is leven leven
 Als het tot den dood ontroert.

DR. P. C. BOUTENS.

AANGEKOMEN.

11. Sept. — Ouderlingen Gerardus H. Voogd uit Salt Lake City en Fred. Summerill Jr. uit Ogden City, Utah. Voogd is de Amsterdamsche Conferentie en Summerill de Groningsche Conferentie als arbeidsveld aangewezen.

14 Sept. -- Ouderling Sylvester W. Low uit Cardston, Canada. Hem is de Amsterdamsche Conferentie als arbeidsveld aangewezen.

OVERLEDEN.

Bos. — Te Amsterdam is op 11 Augustus 1910 overleden Hendrika Bos, dochtertje van Br. D. Bos en Zr. G. Bos, geboren Van der Ploeg. Zij werd 20 October 1908 geboren.

DE BRIJ. — Te Salt Lake City is op 13 Augustus 1910 overleden Daniel De Brij, zoontje van Gerrit De Brij en Nelly De Brij — Stuurman. Hij werd geboren te Salt Lake City op 8 Maart 1910.

INHOUD.

„De Mormonen”	Blz. 289	De Hemel en de Zaligheid . . .	Blz. 302
Traliën	293	Aan onze lezers	303
In ons eigen Zendingsveld . . .	295	Goede dood.	304
Ontslag en Benoemingen	296	Aangekomen	304
„De Mormonen”	297	Overleden	304

Uitgegeven door de NED.-BELG. ZENDING, Crooswijkschesingel 7 B, Rotterdam. — Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending in Nederland en België.

Abonnementsprijs per jaar: Nederland f 1.80, België fr. 4.50. Buitenland f 2.50, Amerika \$ 1.00. — Per exemplaar 10 cent.